

Արագայի Հայապիս Հաճութատա տեօրթ տեֆա,
հանի բազար իրմեօր, սալը դէնծէմպիհ, զէ ճիւ-
մա իրմէնը կը նշէր զգգմագտա տըր:

Վարագան սենեակն 200 նվախե, վերինը, իջ-
վածի ապսի չիր սենե 126 200, վե ալիք ալ ի-
շին 100 շուրուշտուր:

Եււզ զուրուէշն՝ Կիր տէ՛ֆատա վերեմէյէն քե-
սանման եայլնը 50 զուրուշ տալո՛ւ ալընարուգ ԿճՃ՝
այլո՛ւ 50 նըսսէն զալէլթա վերիւնէք տի՛ր :

Վարդաթանէ իւն 50 շէր փարայա սաթըւա-
ճադ տըր:
Իլանաթըն սաթըրը իւք տեֆա իւն 3 ճըքինճի

տե՛ֆա Կէն 2, վէ՛ իւղիւնճիւ՛ վէ՛ զեյատե՛ տե՛ֆա
լար Դէն 1 զուրուշտուր :

Մէջքս վէ սպիտէ, վարագճ խանրոյ
 իւծ գլծտա, 1 նիւնքոյւ օտաւա, Փանկա
 Կարապետ խմիւն կէտաւրիկէնք նոր, Դաշ Դոշ
 առաւ դիւն ճոյնս ապաւն, 1, Դաւա յորմ

Ինչպես ցիցի հիւնքի ջուհարը լան 697 չի
մերժու Սասնաթէ, Սիւն զաւարճալի խմի,
է, Սարգսայա գարը ճիկիրմի պէշ սալթը
գտար պիր մասխարալնէ օգնման ճիկուր

Ա՛յ գ. քեր, մանկարար՛ըք, Վարդապետն Տիե
պիը պա՛հս եւ ճիւղ՛ւնէն գարշըրը՝ Երեւոյ պ
լիւն, 186 նիւմերօրու Վարդապետն-աշաշըն
տա, օյ հաֆթա՛ն օնտան ոյադէպ, եւսն

[illegible]

Վ) ասիսին միզ քիզմ պահճը հերոնէ գատա
 Վ) արագա խամրեա խիթմազէն իտէտէ ք կէրէ
 լուզէթլէրէնտէն Վէ կէրէք թու հոյնքանէ
 Լեզգայինչ Կատ հոլաթրաւազանա, Եանի պիզ
 խիթմազէն Օլտաթղը անլաշըլմագտա ծրտոս
 ղջնտան, պիզպաթ պիզ ճէվապընը զիրմէ
 Ի թէնէզզիւ իտէրիզ 3

Ի կեր Սասիսին, ան տեօրթ եաշընտալ պի
իխթիյար զազեթա թըրպ, վէ եալընը պո
լունմասը սայեսինտէ, կիյա պօրճունու թա
նըր պիր զազեթա տըր կիպի ճիւ տէ իլիսէ շ
ուզուն միւտտեթտէ՝ քէնտի գափասընտ
օլան պիր իքի եիպց առամալ, քէնտույի պէ
յէնտիրմիշ ք վէ ճաթեթա պաղլարաւ. Գիւն

զայն իսկ Կոստանտինոպոլսէն օրտոնողն
 վէնէնէր Մասիսաճէն պիտի զաքէթայա եւ
 Կըքըր օրտոնողն Կոստանտինոպոլսէն մէք աշա
 տերէճէն օրտոնար վէն ութանմադընդ պո
 լոնմատըղն, եսկի վէն իրապոստիյէն նէ
 Եննի իսպաթէր իւր պիլմէսէ իտիք, եաշըն
 տախի Տիւրքմէթ իմմէքլիյի պէր թարաֆ

տէրէք, պիր ճահիլ գաղեմէ եւրամագոս
տուղումուդ կիպի, ճէվապ վիրմէյէ տալ
իրթիքեսայ իծմէյէրէք, բեամիլէն սիւքիւ
իծիթիսազ իտէր իտիք, հալ պուքի, պ
ուծանմազըն պիր տէֆա ճէզնար վէրիլմէտ
կի թագտիրտէ, ճէսարէթ աշարագ, պաշգ
դիւանմազըզլարա տախի ճիւրաթ իտէճէ

[illegible]

Թի՛հզայա չըգլշմըշ տըր : Լմտի , սորաբըզ
Մասիսէ, լիմէյր : Լմտիս ու լիմանայնդ , վէ կ'
ղամընտա ճէվապ վիրմէտիքտէն պոպո՛ւ իշկն
եարամատըղը քեօշէլէրի տախի, կպ արեքիւն
իլէ կէշըր : վէ եախօդ րասիմ կէլտիյի սօգաղ
սաքար զլտոլղունտան , անըն ճէվպայնը հի
մագամընտա : Թուլմարագ , սորաբըղ լմ

րաբկերիցք թանըմայան վէստհիպ քեմալէ
 օլաշ զաթլարա քիշաճէպա 11 արագանըն էք
 կիւնա չըգամայսունմալ վէ միւշթէրիէթինտե
 սիարաք թիթիմէսինէ Ծայիր օլան իւպնընտա
 զէվլէնմէ յէ շայան պիր շէյրլա՛ր մը իտե
 վէ 11 ամիթնտէ զնու զէվլէնմէ յէ պիր հաթ
 գը վէ սէպէպի պուլունմագտա՞մը իտի
 ինչ...

[illegible]

վերջին օրերն ինչպէս ինչպէս, եւ ինչպէս
վերջին օրերն, վէ երկուստ պիւծիւն պիւծի
եռութեամբ տէյի՛ն մի տիր. վէ համար
մէջքիւր մասնաբաժնիւ եղարդը կիւնտ
պիր կիւն եվիէլ չըգտնագ օլան քէնտի եւ
բուսունու, տիրի տիրի եռութիւն տէյի՛ն միտ
Պիգ Մասիսին այդ տարւոյն, այդ տարւոյն, այ

[illegible]

մէքսէն վաղ կէշիւ, վէ թէսվսէ իտեճէք եւ
տէ, վէ Տարեդարձ քէյթիյէթինտէ տախ
չէքտիկի լեզալէթի պիր նասիճաթ եւրի
թութարադ ք եաթազճա վէ թէմէլսիզ,
սիզբունքսուզ, վէ էֆքէցլր ամմէյէ, վէ լ
վիշի ճիճանէ մուղայիր կիտիշինի թէպտիլէ
էկէր քէնտիսի եազմաւ պիթէզ իսէ, պ

վարարլը եախօտ Բարաշը սուրբեթտէ խորի
տէն ֆայրտէլի պահչալը պուլմայա միւս
րաաթ իտեճէք եւրտէ, տուլլու վէ շայը
թի ըաֆա ետ տօլապա գօյարագ, վէ
ֆֆֆֆէէ սըֆաթընըտա պիլ իթիթիսար կ
յերէք, հաթմատա իքի տեֆա, չօզլաթ
թէնէֆֆիւռիսի, վէ հաթմա սինսինէ հիւր

Թէն էպիֆինի մուծիւյ օլտուդոյն բէք աշխարհ
պիլմքտէ խտիք. Լաբէն, Հայր Փ. Բիւր
Թիյարլըղընա րաղմէն, պիտէ չօծուգ կի
պի, Եախօտ պայայլը խաղտան պիրիսի կիպի
մասխարալըղա չըգըշաճաղըն, ապա պիլմէ
վէ հիւտէ մէմուլ իթմէղ խտիք:
Թոօհաֆը վէ աճայիպի շուրաւտա տոր բի

[illegible]

Իմաստի, սօրարժգ հեծիլյէ, չու Եօլտա է
յիւնէն Ռասիսիւն, Միշիագայր Չէվրէնմ
յէ չոգըշմատը, վէ պալնասընա Յիւր շա
նաւ, տէյերէք, վէ հեմաէ հաւատիօլէր պ
րասընտա էհէմիլյէթ վիրէրէք, խասէթ
պիր պահաւազմատը, վէհանձնօլթիւն մ

[illegible]

Հագագրելով վե իսթինհազ գըլըգըլը շնայ եւ
մամըլըլը տըր։ Պիղ էֆքեւարը սերսլեսմը
յէյի թասահուպ իտիպ, վե հագգանիյե
թին վահիրէ չըգարըլմասը նիյէթիյէ գո
հուրա կէլէն միւճատէլամը, հէմ սէվէրիղ,
հէմտէ աւամճա ճէվապ վիրմէյէ հագըլը
էկէր Սասիսին, պիղիմ մէպտէ վէ էֆքե
սըլըլըլը իսթինհազ ինթիլմէ մարտիսի

[illegible]

ատամ եւ զաղծած զէկրէնմէք ու գատ
գուլայ պիր շէյ տիր քի, էն պայաղը առա
լար տախի ետբա պիլիւլէք, նասըլքի, աս
ու թէրպիլէտէն մահրում քիւլմէնէլէր,
հաթթա Սուլը — Գուլէտէ քի շինկեանէ
տախի, պիրիսիլէ միւնաղաւ իծտիքէրիւ

էջէն հագգ վէ ռաճօն կեօսութեան չեղը-
մայրպ, անճագ պիր պիրլերին զեվգէնմէք-
լէ գանաթ խտրէր. անճագ Սասիս տախի
օնլարն թարիգինն մի իթմիսազ վէ իրթի-
քեապ իթմէքսէ տիր. պիզէ պիզ. լայրդ
կեօրմէյիլ:

Կերէի լայրօպատա, խասսէթէն հիճվ ըիսա-
լէլերի վար տըր, նասըլ քի պաղը վաղըլար
Սեղու տախի, օնլարա եագըն պիր եօլտա
պուլունմուշ տուր. վէ էօյլէ զաղէթալար,
պիր միլէթի թէրպիյէ իթմէք իչին, հէր նէ-
վի զաղէթատան զիյատէ ֆայիտէլի տիրէր.
հալպու քի, օլ եօլտա զաղէթա եագմագա
էն պիյիւք պիր հիւնէր տիր. չիւնքի, էօյլէ
Սասիս կիպի, պիլա սէպէպ վէ պայաղը սու-
րէթտէ եագմայրպ. իլլա, հէր ճիւմէ վէ թաս-
վիր իլէ, պիյիւք պիյիւք մանեալար անլաթ-
մագտա տըրլար. հալ պու քի Սասիս, օլ
չէրէֆի գաղանապիլմէք իգպալինէ, պու կէ-
լիչինտէ նալիլ օլամայաճագ տըր, պէլքի պաշ-
գա տէֆա կէլեր իսէ:

Պիլ ազգային պահպարտա, տայիմա միլ-
լէթիմիլին սէֆիլ հանինի նագլ ու պէյան
իթմէքսէյիլ. Սասիս իսէ, մէղքիւր մաս-
խարաղընտա, պաշըճա օլ քէօշէյիլ քէվգ-
լէնմիլ տիր. տիմէք տիր քի, պիլիմ տողընտու
սէօյլէյիլ, վէ Սասիսին միւտահէնէ վէ միւրա-
յիլք իտէրէք, փաթթիլքսանէյիլ հալիլ ի իլի
հալտէ կեօսթէրմէսինէ, եանի մեաճ իթմէսի-
նէ, վէ տահա տողընտու, էօյլէ քէօշէյիլ օլմա-
սընա եէր պըրագմամմը, զէվալընն ճի-
կերինէ օգ կիպի իլլէմէքտէ տիր. վէ պուտա
թապիի տիր, զիրա, Սասիսին տողընտու
թապիի պիր վախկոտուլ, վատըգ, միւտա-
հէնէճիլք, վէ մէպտէսիլք եսէրի օլմալին,
չիմտիլք վագթըն էֆթէտր վէ կիտիլինէ ու-
յամատընտան, պիլթ թապի գատր ու գըյ-
մէթի, վէ պիլնաէն ալէյհ միւլթէրիսի էք-
սիլմէքտէ, վէ շողըրթութիւն իլլէ, հիչ տէ-
յիլ իսէ պիր քիւնէք գըսմա եարանմայա
չալընագտա տըր. վէ պուտա տախի իսպաթ,
հէր վագթը Սարընթիւնուն թագսիրաթլա-
րընը գարատըպ, վէ էհալիլի պօղմայա, պիլա
ինսաֆ ճէսարէթ իթմէսի տիր. Սէ աճընա-
ճագ եէրիտէ շուրասը տըր քի, Սասիս էհա-
լիյէ քիւլ կուլթութիւն չալընագճա, էօ-
թէտէն Սեղու վէ Սարագանըն, անինտէ
քէնտի նիյէթի ֆանիտէսինի մէյտանէ չը-
գարմայա շիթապ իթմիլքէրի շէօյլէ տուրուն,
պիլզաթ էհալի տախի մանէվի սուրէթտէ,
պիր զաղէթա իլլին էն պիլիլք ճէվա սայը-
լան ճէզպը վիրմէքտէ տիր. վէ պուտա տա-
խի իսպաթ, պիր գաշ սէնէ զարթընտա
կէօրտիկիւ հագարէթէր տիր. նասըլ քի, պիլ
հիճապընդտան նաշի, վէ իսթիյարընդ
չիւրմէթ իթմէք իսթէտիկիմիլգտէն, շիմտիյէ
գատար, պիլ նէզաքէ սիւքիւթ իւզըն կէլիլ ի-
թիլք. Թանի մայիս 23 տէ, Տարեգարձ կիւնիւ,
պիլ գատար քէսան պիր արատա պուլունտուղու

հալտէ, քէօշէյիլ Սասիսին աթէչէ վերիպ
եագտըղլար, վէ էլլէր վուրարագ ախըլին.
Թիգամ իթմիլքէրի, վէ հիչ տէյիլ իսէ պիր
քիլի տախի չըղըպ զէվալըն թասահուպ
իթմէտիկի, վէ քէվա պին կիւնտէ ալտէթ-
տէ վարօր տէրունիտէ, չիթմէ չիթմէ Սա-
սիսին հալա ֆիլէնթէրինն սարարնա
պաղլարագ կէյլէրէ ուշուրուղլար, մա
թէսսիւթ իլլիլքիլ, վէ պիլզաթ քէնտիսի
տախի ութմանմայարագ նագլ ու պէյան իթ-
միլ տիր:

Սէ էկեր սահիչ իսէ, եէվմի մէզպուրտա,
Սասիսին ֆարա—աղաճտա վէ իլլէր—գա-
րուտա տախի եագմըլար տըր:

Իլլէր Սասիսին օլ պապտէ գապահաթը
կիւնէլ կիպի մէյտանտէ օլմասա իտի, աթէ-
չէ եագթըլպ, վէ հալպա ուշուրուղլարին,
պիր զարագա մէզին օլմասը տախի իլլիլ-
մալտէն տիր տէյերէք, էհէմիլքէթ վիր-
մէքտէն սարթը նաղար իտէր, վէ Թարանլա-
րտա պըլալար իտիլք հալ պու քի, Սասի-
սին Տարեգարձ հագթընտա պահար եագթըլ
օլտուղու նիւմէրօլար, քէնտի շաղընթընը
ալլէնէն իսպէր վիրմէքտէ տիրէր. նասըլ
քի, 180 նիւմէրօլ Սարագատա, Սասի-
սին Պիր Է աղթընըլ իսթի իլլէ պիր պահ-
ալմըլք տըր, վէ պագթընը տախի պու կիւն-
լէրտէ պէյան իտէճէյիլ տիր:

Սասիսին պիր մասիարաղըլ իւզըլինէ պու
գատար ուղուն եագմամըլ իլլին, իլլիլմալ
տիր պաղըլար պիլի օլմալարագաղլարալըլ. վա-
գաա պիլ տախի հագգ վէրիլիլ, վէ հաթ-
թա, քէնտի ուտուլ վէ իսթէյիլիլ վէլտա օ-
լարալ, պու եօլտա, եանի սիթմամիլ սու-
րէթտէ պիր պահա եագմայա մէճպուր օլտու-
ղումուլ իլլին, էսէֆ տախի իտէրիլ. լաքին,
նէլ չարէ քի, Սասիսին մէղքիւր պահա-
նա, նէզաթէթ իւզըն, եախօղ մուհաթէմ
եօլունտա ճէվապ վիրմէք միւլթիլիլ կիպի
օլտուգտան պաշգա, եօլտա քէնտի հալինտէ
կիլմէքտէ օլան պիր ատէմին, պիր սէրհօլ
թուլումպալմըլ, պիլա սէպէպ ունա վէ պաշը-
սընա սէօյալիկիւնտէ, մէրգումուն տախի,
մէրգումուն թէրպիյէ օլմասը նիյէթիլլէ
զապթիլլէյիլ վիրմէք եէրտէ, բարօյալան
տէրսի վիրմէյիլ չըղընագանա պէնզէյիլք
տիր:

Պիր տէֆա իլլին, նէլ իսէ, զարարը եօգ,
“պուտա պիր պէլա իտիտէ, պաշա կէլտի չէք-
տիլ” տէյիլմ, լաքին գորգարըլ քի, Սա-
սիս Սեղույա եարտըլ կիպի, շու ութման-
մաղըլընտ տէվամ իտէրէք, պու եագտըլ-
լարմըլա գարըլըգ աֆիլըգ տիլլէյիլք
եէրտէ, ույար ույալ ճէվապար տախի վիր-
մէյիլ չըղընագան. զիրա, մալիւմ եա, հագ-
գըլըլ քիմնէյիլ իսթալ իթմիլքէթ իլլին,
սօն նէֆէսիմիլգէ գատար ուղընագաղըլ,
քէնտիմիլգէ պիր շարթ ատա իթմիլ օլտուղու
մուգտան, օլ վագթըլ, թապիաթիլլէ, պիր

լուղէթինէ գարըլըգ լա ագալ տէօրթ, վէ
պիր տէրէճէ մասխարաղընա գարըլըգ տէօրթ
տէրէճէ ըիւսպալ իթմէյիլ մէճպուր օլաճաղըլ
տըր. զիրա, թէրպիյէսիլք քէնտի թար-
թընտան պաշանըլըլ, վէ պու պահալըլա
գաթ պէ գաթ սէպէպիլլէթ վէրիլիլ տիր:

Սէլ հասըլ Սասիս շուլուգ պիլմէլք տիր
քի. Սարագա իլլէ քէնտի պէյինտէ տաղ-
լար գատար ֆարգ վար տըր. քէնտիսի միւ-
տահէնէճիլք իտէրէք, իւլ եիւլ քիլիյէ
եարանմայա չալընըլ հալտէ, Սարագա
իսէ, տօլուղուլըլ քէնտիյէ գալգան իսթ-
րէք, ումունուն հուգըլգունըլ թասահուպ նի-
յէթիլլէ, Զեթլըլ իթմէքտէ ալտուղունտան,
իւլ միլիօն էհալինն սէնա վէ թէչէքքիւ-
րինի գաղանագտա, վէ հէթինէ գատար փա-
րա թահսիլինտէ արաղըլ արաղըլ թէչէքքի
իթմէքտէ ֆաթէ, օլ ֆէնաղըլա զաթէն հէր
քէսին պաշընտա օլուպ, վէ պու ճիւմէ իլլա
պիլիլ Սասիս թօսպաղա կիպի կէրիլք կէրիլ
տէ գալըլըլ թագսիրտէ, Սարագա իսէ կէյիլք
կիպի գօշմագտէ տիր. վէ ալունա տախի իս-
պաթ, Սասիս 14 սէնէլլէ պիր իթմիլար
վարագա օլտուղու հալտէ պէլլէր անճագ 14
մէլլէթէթէ, վէ անճագ 150 թալան գատար
կիլմէքտէ, վէ հաթթատա անճագ տէօրթ
մէքթուպ ալմագտէ իլլէ. Սարագա իսէ,
տահա պիր պուտուգ եաշընտա պուլունտուղու
հալտէ, հէմ84 մէլլէթէթէ կիլմէքտէ. հէմ
Սասիստէն 3 գաթ զիյատէ կիլմէքտէ, վէ
հէմտէ հաթթատա լա ագալ 40—50 վէ
60 զըլա մէքթուպ ալմագտա տըր, տիմէք
տիր քի, կիւնտէն կիւնէ էհալինն էմիլլէթ
վէ ըաղպէթինի գաղանագտա տըր:

Սարագա պիլլէր, էկէր, պիլ Սասիսին սա-
հիպի, եալսօտ մուհարրիլի օլմուշ օլա իտիլք
շու գատար ֆարգարըլ կէօրտիկիւմիլգտէ,
վէ թագսիրաթընտա քէնտիմիլգտէ օլտուղուն
ֆարգ ու ֆէհմ իթմիլիլլիլտէ, հիճապըլըլ-
տան նաշի, թա Սասիս տաղընա գատար
գաշար իտիլք:

Սասիս քէնտի օլ մասխարաղըլ իլլինտէ,
մաշուճա պիլտէ շալիլլէյիլ չըղընագա,
“Լանթէօր Էպլար, էկէր Սարագանըն
քարուղլարըն տիլլէյիլ, ապաշարալք չէք-
մէլ, վէ եօլունուղու տօլուղլմագանըլ, վէ
Սարագանըն պէտէլինտէ գօլալըլա էտա
իթմէլ ֆէնիլ, Սարագա տախի, Զոլլան
մարգարէ կիպի, գապագ թէվէյիլին ալ-
թընտա կիտիլ ույումպա մէճպուր օլաճագ
տըր” տէմիլ տիր. հալպու քի, Սասիս մէղ-
քիւր մասխարաղըլ եալտըլընտա, կէօրիւ-
նիւր քի, աղ ու քէմալէթ տէրէճէսինտէն
տիլարտա պուլունտուղունտան, կէթիլտիկի
միսալտէ թէնագիւս (հալասուլիւն) վար ի-
տուկինէ տախի տիլգաթ իտէմէմիլ տիր. չիւն
քի, Զոլլան մարգարէ գապագ թէվէյիլին
ալթընտա կիտիլ ույումպա իսէ, Լիւնուէ է-
հիլիլինն, քէնտի քարուղլարըն տիլլէյիլ:

տիրելիքներն, վե ապաշխարանք չէրիւ ծօղրու-
եօլա կեղծութիւններն կիւճէներէք օլմայրալ,
իլա, Մասիսին զանն իմտիկինն զըտտր օլա-
րագ անինտէ քարողարընը տիյնէ յիւ, վե ա-
պաշխարանք չէրէրէք «Լեւոն Տըն զազալընտան
գգըրթուլտուգլարը, վե քէնտիսի իսէ (Հոլմ
նան մարգարէ), իւչ կիւնէ գատար մեմէքէ-
թինիզ խարապ օլաճագ տէմիշ իքէն, սեօ-
վիւ իծրա օլամայրալ, եալանճը չըգմըշ օլա-
ճաղընա Կիւճէներէք, կիտիւ մեղքիւր թե-
վէյին ալթընտա ուլուսուլ տուր. իմտի, Մա-
սիսէ խապէր վէրիւրիլ քի, նաֆիլէ երտտե
գրագանարագ գուլըուգ աճըսընա չըգըշմասըն,
Լարագանըն քարողարընը վե նիտալարընը
պիւթիւն միլէթ, վե խուսուսիյլէ, մէնվիի
զամիլիմիդտէն օլտուղու իւզըն, թաշարըն ալ-
լար տիյնէմէ քտէ, վե լեաղըմ կէլէն Թաշար-
րանքը չէրէրէք, ազ չօգ ճէճալէթ վե զու-
լում բէնչէսինտէն գուլթուլմագատարըլար.
սիմէք տիր քի, Հոլման կիպի, տէյիլ Մա-
րագա, իլա պիզզալթ Մասիս քէնտիսի կիտիւ
պու պապտէ դըղուսմանմըշ օլան պաշընը,
Տըրս ու Տիտտէթ, վե Տախասախուսութիւն
գգմէնիսի ալթընա գօյարագ, պիր տէրին մաճ-
ճուպիյլէթ ուլգուսու չէքմէլի տիր:

ԱՅԳԱՅԻՆ

Պուստան ալթը եւտի սէնէ էվէլէրէ
կէլնճէյէ գատար, Մասիստէ, միլէթիմիզ
մէթէպէրի Տագգընտա օլ գատար սէնա-
լէր օգուսմուլ տուր քի, էկէր սաճիճ օլմուշ
օլա տիլէր, թապիւթիյլէ շիմտի միլէթի-
միզ պու Տալտէ պուլունմազ իտի:

Շալէպ օրատա իսէ արշըն պուրատատր
տէմիլէր. եա օլ վագըթ քի եաղըլանլար-
տա միւպուլաղա վար իտի, վե Եախսու շիմտի
վագըթ տէյիլիմիշ օլտուղունտան, էսկի ի-
յիլէրէր ֆէնալըղա թէպտիլ օլմուշար տրը.
նասըլքի ալէսսէվիյէ պիլէ կէլէն խապէր-
լէրին էսէֆէնկիլ օլտուղու շէյլէ տուրսուլ,
Մասիստէ վե սայիր էվրագտա տախի, եազ-
տըղարընը շիւրիւսիւճիւ սուրէթտէ, Տէ-
ման Տիւ պիր մէսէրէթպախալ Տապատիս օ-
գուսմամագտա տրը. տիմէք տիր քի,
մէթէպէրիմիզին էսկի Տալէրինին թէթթի-
շիլ պիր թարաֆ իթսէք տախի, շիմտիքի
Տալէրի նօգթասըն նօգթասընա պիզիմ եազ-
տըղարընը կիպի տիրէր:

Լեւոն Տընտէն ալթըշ օլտուղունմուզ պիր
մէթուպ տախի, սեօյլէտիկիմիզին թաստիգ
իթմէքտէ տիր: Վէ մեղքիւր մէթուպ բէք
սաֆըգ վե տուլղու իլէ եաղըլմըշ օլտուղուն-
տան, եաղընը լուղէթէրինն նիզամընա գօ-
յարագ, այնէն պէյան իտէրիլ:

Ըննա տախի տիգգաթ օլունմալը տրը
քի, Տէր եէրտէ օլտուղու միսիլու, տօղու-
լու սեօյլէմէյէ, պազը սէպէպէրէ մէպին չէ-
րինտիյինտէն, շու մէթուպու եաղան զէ-

վալը զաթ, իմզանընն սէթր օլունմասընը
րէճա իլէմիշ տիր:

Միւլէլիֆ

Պու տէֆաքի 170 նիւմէրօլու Մար-
գատաքի Մանիսա մէթէպի պաճընը օ-
գուտուղունտա, գալպիմին գաբանմըշ եա-
րալարը եէնիտէն աղըլմայա պաշլամըշ օլտու-
ղունտան, եարը արգու վե եարը քէտէր իլէ,
պու իֆատէյի Տալէ ճէսարէթ իթմիշիմ տիր-
լաքին, սաճիպ մալիւմաթ վե քօլթիգայա
աշինա պիր ատամ օլմատըղմը պէյան իլէ,
էվֆաղ ու իսթիլաճա տէրքեար օլան գու-
վըլարըմա մաղուր պուլուրմանըղ էվէլէն-
տէն րէճա իտէրիմ:

1861 սէնէսինէ կէլնճէյէ գատար մէմ-
լէթէթիմիզտէ քերականութիւն, Շայոց
պատմութիւն, վե Տայճա սեօյլէմէք նէ խու-
կին պիլիւ. ատամ եօգ իտի, Տալ պու քի
մէլքիւր թարիստէ, Մասմանագրութիւնուն
սէտալաքը պու թախաֆլարա տախի ազս իլէ,
պազը տղաղըլու լալթարըն արգըլարընը ու-
յանտըրտըղընտան պէշ ալթը քիշի քէն-
տի քէնտիլէրինէ մէյտանէ կէլնալ, պիր Տո-
գաբարձութիւն թէշթիլ իլէտիլէր, վե սա-
պըգ Փրիկէ մէթէպի շակիրտանընտան օլան
Կիւնեալը Պ. Պօղոյ նամ պիր զաթը վար-
թապետլիյէ կէթիլտիպ, սէնէվի իւչ պին
ղուրուշ իւճրէթ թախսիս իմտիլէր. մէրթիւմ
իքի սէնէ զալը, վե քերականութիւն, Շայոց
պատմութիւն, Շայնաւորութիւն վե էրմէ-
նիճէ իսան էյօրէթտի, վե իքի տէֆա տա-
խի քննութիւն վէրտիրէրէք Տէր քէսին շէվգ
ու շայրէթիլի թաճրէք իթտի, վե Տէրքէս
էվլ եատընը, քէօր գալմասըն արղուսիյլէ սա-
նաթտան չէքիս մէթէպէ մէրտի իտէտէ,
պու Տէնկեամտէ պիր քաչ տուղինա Շոգա-
բարձու տէյիլիլիպ, վե մուսիլէրէն Պօն-
եա վալիսի Տագըթթէրի պուրատան կէշտի-
կինտէ, մէթէպին շակիրտանընա վարթա-
պետ շապիկէր կիյտիրթտիրէրէք իսթիգայա-
լէ չըգարթմըշ, վե միւշարիլէյճ Տագըթթէ-
րի տախի բէք մէմուն օլմուշ տուր. Տալ
պու քի, Տոգաբարձու աղալար, վարթապե-
տէ Կսէն քաչա Տագըթթէրինպէն պէշ լիւրա
պախշիլ ալթըսըն կէթիլ պագալըմա: չըգ
գըշտըղարընտան, մէրգում էօյլէ պիր շէյ-
ալմատըղըն պէյան վե եէմին իլէ թէէքիտ
իթմիշ իսէտէ, ինանտըրամատըղընտան կիւ-
ճէնմիշ, վե երէցիլիտան աղալմըշ, կիթմէմէ-
սի իլին չօգ իպրամ իթմիշ իսէտէ, իլխան-
լարտան պաղըլարընը քէնտույի իսթէմէ-
տիլէրին պիլտիկինտէն, շիմտի կիտէրիմտէ,
էկէր մէթուպ իլէ իսթէնիլ իսէմ, եինէ կէլի-
րիմ տէմիշ, վե պըգաղըպ կիթմիշ տիր:

Նիսթայէթ, սօնրատան երէցիլիտան ա-
ղա, մէրթումուն ալտէթիլի իլխանլարա
թէքլիֆ իթմիշ իսէտէ, պաղըլար րոպի թի-
ղա կէօսթէրիպ, վե տիկէրէրէր իսէ, պիզէ
վարթապետ նէ լաղըմ տրը. տէօրթ թանէ
փափասըմը վար տրը, վարսընլար նէօպէթ
իլէ իւչէր այ մէթէպտէ տէրա վէրսինլէր
տէյէրէք գարշը կէլիլէր պիր (Թրպըր
Փրիկէտէքի Տէքիմիլին Տալի տիմէքտիր. շու
ճագըլ Եաղընը Խսթանպօլտա պուլունմա-
յըպ ո Տաճա օլուն քի թաշարալարտա տա-
խի պուլունմագտա իմիշ...): Պիր գաչ քի-
շի իսէ, «աճ Եֆէնտիմ», սալթ պիլ Եա-
շիւմէյիպ, պիր ազ ատամա Եանաֆլար-
տան չաղըրալմ, վե օնլարընտախի պու պապ-
տէ րէյլէրինի սիւալ իտէլիմ տէտիլէրին-
տէն, պիր թագըմ մէթէպ նէ իտուկին
պիլմէլէնլէրի չալըրըլար, վե անլէր տախի
կէլտիլէրինտէ, «Տէլէ պիր տէֆա քիլիսէ-
միզին իւլթիւնիւ գաբատըպ պիթիլէրիմտէ,
օնտան սօնրա երլըղը օն պին զուրուշուգ
վարթապետ կէթիլթտիրիլիլ» տէրլէր:
Վագաա շիմտի քալի մէթէպիմիզ
գաբալը օլմայրալ, տէօրթ թանէ վարթապե-
տիմիզ, վե իքի եիւզ նէֆէր չօնուգարըմը
պուլունմագտա տրը. լաքին, շէֆայիտէ քի,
Մաղմու, Պորթոց, վե Նարեկտէն պաչգա
պիր շէյ էօրէնիլմէքտէ օլտուղունտան,
Տէրքէս եինէ էվլետընը մէթէպտէն ալըպ,
ճաճիլ ճաճիլ չարըլալ պաղարա կէօնտէր-
մէքտէ տիր: «Եա... միւլէլիֆ, Լեւոն
աղընա օլուն, պիր տէֆատա գալէմինին
ուճունու, շու պիզիմ Լեւոն Տըն թարաֆընա
չէվիլ, վե կիւրիւլթիւլիւ նիտալարըն իլէ, ու-
յանտըր պիզին ճէճալէթ ուլգուսունտան...»
Սէնտէն պաչգա գալատուն արգուսուն-
տա ատամ եօգմուլուտու տէյի պէնի պըպ-
լամա. վագաա վար տրը. լաքին, քիմալ լի-
սանա կէլմէթիլ իսթէմէքտէ տիր. նասըլ
քի պէն տախի, իսմիլ պէյան իթմէմէնի
րէճա իտէրիմ. զիւրա, մալիւմէա, Լըմէնի
միլէթի իլինտէ եաշամագտայըլ. պաչգա
պիր շէյտէն գարգամ, իլա, պանա կիւ-
ճէնէրէք, քիլիսէյի տախի եարը եէրտէ պը-
րագըլար տէյի գօրգարըմ. պունտանտա
պաչգա, զաթէն պէն պիր միլէթ իլինէ գալը-
շըր, արղու իտէր, վե էլինտէն պիլ շէյ կէ-
լիւ ատամ օլմայրալ, անճագ քէնտի Տալիմ-
տէ կէլնիմէքտէ իսէմտէ, մէթէպէն արղում
չօգ օլուպ, վե սիզինտէ էն պիլիւպ արղու-
նուզուն, մէթէպ իւզէրինտէ օլտուղուն պիլ-
տիկիմտէն, շիմտի վե իլէրուտէ միւլէլէք-
քիր գալաճաղըմըն պէյանիլլէ, պու գատար-
ճըգ իֆատէյի Տալէ իթթիսար իլէմիշիմ
տիր:

Թաշարալարտաքի մէթէպէրին շու բէր-
շան Տալէրի, ֆիլ վագը Եֆէնիլէ տիրէր,
լաքին, պիզզալթ Խսթանպօլտա, վե Տէմտէ
ալալ մէմուլտէն պուլունմայան պիր մաճէլ-
տէ, օնլարտան տաճա զիյատէ ֆէնա պիր
Տալտէ մէթէպ պուլունտուղու, տաճա քի-
յատէ Եֆէնիլէ տիր:
Նիսթայէթ Լեւոն Մտէֆանճա մէթէպի-
նի անլաթարըմագ տրը:

փափասըմը վար տրը, վարսընլար նէօպէթ
իլէ իւչէր այ մէթէպտէ տէրա վէրսինլէր
տէյէրէք գարշը կէլիլէր պիր (Թրպըր
Փրիկէտէքի Տէքիմիլին Տալի տիմէքտիր. շու
ճագըլ Եաղընը Խսթանպօլտա պուլունմա-
յըպ ո Տաճա օլուն քի թաշարալարտա տա-
խի պուլունմագտա իմիշ...): Պիր գաչ քի-
շի իսէ, «աճ Եֆէնտիմ», սալթ պիլ Եա-
շիւմէյիպ, պիր ազ ատամա Եանաֆլար-
տան չաղըրալմ, վե օնլարընտախի պու պապ-
տէ րէյլէրինի սիւալ իտէլիմ տէտիլէրին-
տէն, պիր թագըմ մէթէպ նէ իտուկին
պիլմէլէնլէրի չալըրըլար, վե անլէր տախի
կէլտիլէրինտէ, «Տէլէ պիր տէֆա քիլիսէ-
միզին իւլթիւնիւ գաբատըպ պիթիլէրիմտէ,
օնտան սօնրա երլըղը օն պին զուրուշուգ
վարթապետ կէթիլթտիրիլիլ» տէրլէր:

Վագաա շիմտի քալի մէթէպիմիզ
գաբալը օլմայրալ, տէօրթ թանէ վարթապե-
տիմիզ, վե իքի եիւզ նէֆէր չօնուգարըմը
պուլունմագտա տրը. լաքին, շէֆայիտէ քի,
Մաղմու, Պորթոց, վե Նարեկտէն պաչգա
պիր շէյ էօրէնիլմէքտէ օլտուղունտան,
Տէրքէս եինէ էվլետընը մէթէպտէն ալըպ,
ճաճիլ ճաճիլ չարըլալ պաղարա կէօնտէր-
մէքտէ տիր: «Եա... միւլէլիֆ, Լեւոն
աղընա օլուն, պիր տէֆատա գալէմինին
ուճունու, շու պիզիմ Լեւոն Տըն թարաֆընա
չէվիլ, վե կիւրիւլթիւլիւ նիտալարըն իլէ, ու-
յանտըր պիզին ճէճալէթ ուլգուսունտան...»
Սէնտէն պաչգա գալատուն արգուսուն-
տա ատամ եօգմուլուտու տէյի պէնի պըպ-
լամա. վագաա վար տրը. լաքին, քիմալ լի-
սանա կէլմէթիլ իսթէմէքտէ տիր. նասըլ
քի պէն տախի, իսմիլ պէյան իթմէմէնի
րէճա իտէրիմ. զիւրա, մալիւմէա, Լըմէնի
միլէթի իլինտէ եաշամագտայըլ. պաչգա
պիր շէյտէն գարգամ, իլա, պանա կիւ-
ճէնէրէք, քիլիսէյի տախի եարը եէրտէ պը-
րագըլար տէյի գօրգարըմ. պունտանտա
պաչգա, զաթէն պէն պիր միլէթ իլինէ գալը-
շըր, արղու իտէր, վե էլինտէն պիլ շէյ կէ-
լիւ ատամ օլմայրալ, անճագ քէնտի Տալիմ-
տէ կէլնիմէքտէ իսէմտէ, մէթէպէն արղում
չօգ օլուպ, վե սիզինտէ էն պիլիւպ արղու-
նուզուն, մէթէպ իւզէրինտէ օլտուղուն պիլ-
տիկիմտէն, շիմտի վե իլէրուտէ միւլէլէք-
քիր գալաճաղըմըն պէյանիլլէ, պու գատար-
ճըգ իֆատէյի Տալէ իթթիսար իլէմիշիմ
տիր:

Թաշարալարտաքի մէթէպէրին շու բէր-
շան Տալէրի, ֆիլ վագը Եֆէնիլէ տիրէր,
լաքին, պիզզալթ Խսթանպօլտա, վե Տէմտէ
ալալ մէմուլտէն պուլունմայան պիր մաճէլ-
տէ, օնլարտան տաճա զիյատէ ֆէնա պիր
Տալտէ մէթէպ պուլունտուղու, տաճա քի-
յատէ Եֆէնիլէ տիր:
Նիսթայէթ Լեւոն Մտէֆանճա մէթէպի-
նի անլաթարըմագ տրը:

Թաշարալարտաքի մէթէպէրին շու բէր-
շան Տալէրի, ֆիլ վագը Եֆէնիլէ տիրէր,
լաքին, պիզզալթ Խսթանպօլտա, վե Տէմտէ
ալալ մէմուլտէն պուլունմայան պիր մաճէլ-
տէ, օնլարտան տաճա զիյատէ ֆէնա պիր
Տալտէ մէթէպ պուլունտուղու, տաճա քի-
յատէ Եֆէնիլէ տիր:

Նիսթայէթ Լեւոն Մտէֆանճա մէթէպի-
նի անլաթարըմագ տրը:

